

Mārīte Šperberga

Paslēpies biznesā

Mārīte Šperberga

Paslēpies biznesā

LIETIŠKĀS
INFORMĀCIJAS
DIENESTS

IZDEVNIECĪBA

Rīga 2009

UDK 821.174–31+005

Šp 260

Paslēpies biznesā

Mārite Šperberga

© Mārite Šperberga, 2009

© SIA «Lietišķās informācijas dienests», 2009

Literārā redaktore Regīna Janmane

Maketētāja Elīna Ducmane

Vāka noformējums Elīna Ducmane

Grāmatu nodaļas vadītāja Rita Baroniņa

Vāka foto no Mārites Šperbergas personiskā arhīva

Visas tiesības aizsargātas. Aizliegts jebkādu grāmatas daļu reproducēt jebkādā formā un veidā bez rakstiskas autortiesību turētāja atļaujas.

Iespiests tipogrāfijā SIA «Informatīvā biznesa centrs»

Izdevējs: SIA «Lietišķās informācijas dienests»

Adrese: Graudu ielā 68, Rīgā, LV-1058

Tālrunis 67606110

Fakss 67606120

www.lid.lv

ISBN 978-9984-826-52-3

No autores

Ja gribas meklēt vainīgos, šīs grāmatas tapšanā tādi ir divi. Pareizāk – divas. Nesavaldīju mēli, un sieviešu uzņēmēju un profesionāļu biedrības *Lidere* valdes priekšsēdētāja Aiva Viksna dzirdēja manu sakāmo: «Gribētos uzrakstīt mazus stāstiņus par cilvēkiem, ko satieku, vienīgi tālāk par pirmo neesmu tikusi, jo nav laika.» Darbs un vaļasprieki iesāko vienmēr pabidija malā.

Ziņa aizgāja līdz *Lietišķās informācijas dienesta* grāmatu nodaļas vadītājai Ritai Baroniņai. Viņa 2008. gada 17. maijā man iemeta «āķi lūpā» par biznesa romānu. Ja atklāti, sākumā domāju, ka neuzķēros, bet pēc kāda laika apsēdos pie datora un... viss sāka notikt.

Sākumā grāmatas varoņiem liku darboties kādā jaukā Vidzemes pilsētā, bet tad sapratu – ja nosaukšu reālu vietu, lasītājam labpatiksies meklēt gan konkrētos uzņēmējus, gan konkrētās ielas un namus, bet tādu nav. Darbība var risināties gandrīz vai jebkurā Latvijas mazpilsētā. Un būtībā tā arī ir, jo šajā grāmatā nav neviena konkrēta personāža. Tos radīt man palīdzējuši tie mazie un vidējie uzņēmēji, ar kuriem esmu tikusies vai kādu laiku bijusi kopā. Tāpēc šī grāmata ir daļa no viņiem – mazajiem un vidējiem uzņēmējiem Rīgā, Liepājā, Cēsīs, Valmierā, Limbažos, Jelgavā, Bauskā, Balvos, Aglonā, Rēzeknē, Ādažos, Mārupē, Lielvārdē un Iecavā.

Karīna, Madara un Rūta, ar kurām iepazīsities grāmatā, dzīvo katrā mūsu pilsētā. Jūs viņas pat pazīstat, tikai viņām ir cits bizness:

grāmatvedības birojs, apzaļumošanas firma vai kas cits. Un viņas visas jebkurā Latvijas pilsētā vieno attieksme pret uzņēmējdarbību, atbildība pret cilvēkiem un to, ko viņas dara. Ticu, ka viņas atradīs izeju jebkurā situācijā, jebkuros apstākļos un mudinās arī citus nepadoties un būt uzņēmīgiem.

Maijs. 2009. gads

Prologs

Karīna atvēra virtuves durvis un ieraudzīja, ka visa grīda klāta ar zemi un pie virtuves galda kājām sakņupuši gulēja bērni. Viņa gribēja iet dziļāk telpā, bet kāds no mugurpuses iegrūda mugurā nazi. Sāpes viņa nejuta. Bija tikai divaina sajūta. It kā naža īpašnieks būtu labi pazīstams.

Karīna pamodās. Visapkārt kluss. Viņa iegāja bērnu istabā. Toms un Linda gulēja. «Kaut tikai nekas nebūtu bērniem, tikai ne tagad,» nodomāja Karīna un devās uz virtuvi. Viņa centās restaurēt atmiņā pēdējo dienu tikšanās, sarunas, notikumus. Sieviete tik reti redzēja sapņus, ka bija gandrīz vai pārliecināta – šoreiz būs nepatikšanas. Tikai kādas un no kuras puses?

Pēc stundas bija jāmodina Toms un Linda. Karīna ielēja kannā ūdeni un uzlika uz gāzes plīts. Tad uzlēja verdošo ūdeni uz samaltajām kafijas pupiņām lielajā krūzē. Ēst negribējās. Viņa iegāja dušā un centās ar ūdens strūklu aizskalot divaino sajūtu, ka kaut kam jāsapatavojas. Tikai kam? Kas varētu notikt? Visas vienošanās bija panāktas. Viss norunāts. Atlika pārkāpt «suņa astei». Viņa kopā ar kolēģiem varēs privatizēt rajona padomes īpašumā esošo izdevniecību. Kad sākās sarunas, ka pašvaldība nodos avīzi privatizācijai, redaktore Anda izlēma atgriezties iepriekšējā darbavietā, jo saprata, ka žurnālistika viņu neinteresē. Divi no darbiniekiem aizgāja pensijā un ar uzņēmējdarbību nodarboties nevēlējās, pareizāk būtu teikt –

neticēja, ka tur kaut kas var sanākt. Juris izlēma strādāt rajona padomē. Karīnu tas nedaudz pārsteidza, jo viņi vairākus gadus bija strādājuši kopā un pietiekami labi sapratās. Vismaz viņa tā uzskatīja. Juris atzinās, ka vēlas savā dzīvē pārmaiņas un rajona padomes piedāvājums viņu ieinteresējis. Karīna gan vienu brīdi iedomājās, ka tādā veidā rajona padome grib sašķelt kolektīvu. Rajonā jau daži entuziasti izdeva pāris avīžu. Kāds bija izplatījis baumas, ka arī rajona padome vēlas savu avīzi un veidos jaunu komandu. Karīna bija pārliecināta, ka svarīgākais ir kopējā biznesā iesaistīt vērtīgākos žurnālistus, bez kuriem izdevniecības darbu turpināt būtu ja ne neiespējami, tad grūti gan. Viņai vissvarīgāk šķita, lai rajona padome ar Jura palīdzību daļu no kolēģiem nepārvilina pie sevis. Kāds intensīvi turpināja izplatīt runas par divām rajona avīzēm, jo nepieciešama konkurence. Taču rajona padomes priekšsēdētājs pirms dažām dienām teica, ka problēmu ar privatizāciju nebūs. Karīna ticēja, ka avīzei ir nākotne, ka cilvēki lasīs un vietējā avīze iedzīvotājiem būs nozīmīgāka par valsts nacionālo presi. Gunu, Martu, Santu, Ēriku un Aivaru Karīnai izdevās pierunāt kļūt par uzņēmuma līdzīpašniekiem. Viņi visi piekrita dibināt uzņēmumu.

«Tikai atsperties, tikai izturēt līdz abonēšanas laikam, tad būs vieglāk. Viss būs labi. Viss būs labi!» Karīna centās sev iestāstīt. Ūdens tecēja pār galvu un pleciem, un Karīna pamazām nomierinājās.

Kafija bija atdzisusi. Nekas. Viņa lēnām dzēra to un turpināja domāt. Jāmodina bērni. Vienam kakao, otram tēja. Sviestmaizes. Vispirms uz skolu, pēc tam uz darbu.

– Mamm, nu, mammū, vēl piecas minūtes, – Linda bija tieši tāda pati guļava kā Karīna. Toms jau bija saģērbies.

Karīna norāva meitai segu. Nežēlīgi, bet vairs nebija laika gaidīt. Linda negribīgi izkāpa no gultas.

– Es negribu sviestmaizi. Vai šorīt putru nevarēji izvārīt? – Linda joprojām bija miegaina.

– Nesanāca. Ir tikai pārslas un jogurts, – piedāvāja Karīna.

Linda atvēra ledusskapi: – Nekā nav.

Viņa paņēma sieru un izdzēra tēju.

– Ātrāk, – mudināja Karīna.

Parasti bērni uz skolu gāja paši, bet šoreiz, atceroties drausmīgo sapni, Karīna nolēma viņus aizvest. Izlaidusi abus iepretī galvenajai ieejai, viņa turpināja ceļu uz darbu. Mašīnu Karīna atstāja pie redakcijas un kājām devās līdz rajona padomei. Juris bija gaiteni, bet neatbildēja Karīnas sveicienam. Viņš sarunājās ar kādu vīrieti. Varbūt viņai tikai izlikās, ka Juris nesveicināja. Precīzi norunātajā laikā Karīna iegāja priekšsēdētāja kabinetā.

– Karīna, mēs tomēr izlēmām, ka neatļausim privatizēt rajona avīzi, varēsi tikai nomāt nosaukumu, telpas, mēbeles, datorus. Pagaidām uz gadu. Ar tiesībām privatizēt. Tad jau vēlāk redzēs, – teica rajona padomes priekšsēdētājs Armands Mūrnieks, pasniedzis Karīnai rokaspiedenam ļenganu plaukstu. Brr, tādu viņa nevarēja ciest.

«Ak tad tāpēc Juris šorīt neatņēma manu sveicinu. Tagad viņš tēlos suni uz siena kaudzes,» iedomājās Karīna. Viņa bija nikna, bet centās savaldīties. Lai arī ar priekšsēdētāju viņi bija pazīstami jau gadiem un viens otru uzrunāja uz tu, Karīna nebija pārliecināta, ka viņš uz lietām spēja paskatīties objektīvi tajās reizēs, kad redakcija vai iedzīvotāji presē izteica viedokli par rajona padomes darbu. Viņš visu uztvēra sāpīgi un sakāpināti, ne tā kā viņa vietnieks, kas dažkārt pat pēc kritikas pasniedza roku un teica: «Nepatikami, taču objektīvi.» Karīna nevarēja ciest, ja tika meklēts attaisnojums, nevis risinājums problēmai, tāpēc par tādiem gadījumiem rakstīja arī avīzē. Taču, runājot par problēmām, viņa centās neaizskart cilvēkus.

Karīna devās uz darbu. «Tātad jāmeklē jauns risinājums,» viņa pa ceļam domāja un saprata, ka izvēles iespēju nav, jo izdot pašiem savu rajona avīzi nebūtu prāta darbs. Pārāk riskanti. Visticamāk, abonētāju skaits sadalītos starp vieniem un otriem. Pašvaldības avīze noturētos ilgāk, jo tai tiktu dota nauda, varbūt pat pārdotu avīzi *Dienai*, kā tas jau izdarīts citos rajonos. Karīnai nebija naudas jauna izdevuma reklāmai. Arī kolēģiem tās nebija. Taču svarīgāk par visu viņai šķita saglabāt radošo kolektīvu. «Labākajiem jāpaliek kopā kā vienotai komandai,» jau kuro reizi viņa sev atkārtoja. Un tomēr – kaut kas Karīnu darīja uzmanīgu un bažīgu. Prātodama par izveidojušos situāciju,

viņa tuvojās redakcijai. Kad Karīna iegāja ēkā, viņa jau bija sapratusi aizvadītās nakts sapņa nozīmi un nomierinājās. Ar bērniem nekas sliktas neatgadīsies. Juris redakcijā bija nostrādājis pusi savas dzīves un nespēja iedomāties, ka tagad avīze nonāktu privātās rokās. Viņš, zinot redakcijas «virtuvi», bija pārliecinājies rajona padomes vadību, ka vēlēšanu gadā, kad avīzei ir tik liela nozīme, labāk to tomēr neatdot privatizācijai, tikai iznomāt. Smagi. Tas bija ne tikai duncis mugurā, tas bija arī sitiens zem jostasvietas. Lielākā daļa plānu, kas bija jāīsteno līdz gada beigām, izplēnēja vienā rāvienā.